

Vi är inga domedagsprofeter

Debatt artikel NA | 20 jan 2018

Evert Andersson, Mats Kälvemark och Göran Wickström har i ett inlägg i NA 9 jan. kallat oss domedagsprofeter och tycker vi borde ägna oss åt andra miljöfrågor istället för att kritisera dem som förnekar klimatkrisen.

Tankesmedjan Omvända vär(l)den har omsorgsfullt gått igenom vad forskare och samhällsanalytiker säger om tillståndet för vår planet och för mänskligheten, och försökt bedöma evidens och samstämmighet i rapporteringen. Våra slutsatser: De två centrala systemen för vår civilisations överlevnad, ekosystemet och det sociala systemet, hotas av sammanbrott. Och forskarna blir alltmer övertygade att hoten beror på mänskliga aktiviteter. Förändringarna är så dramatiska att man börjar tala om en ny geologisk epok, antropocen, en tidsålder där människan påverkar ekologi, klimat och biologiska förutsättningar så påtagligt att det kan komma att medföra drastiska förändringar för jorden.

Vi har alltså varit kritiska till att framtidsdiskussion alltför ensidigt handlar om klimatfrågan. Det rör sig om en rovdrift på jordens resurser i en sådan takt att den inte hinner med att skapa nya och en belastning av miljön med restprodukter som den inte förmår ta hand om. I vår artikel ger vi exempel på detta som avskogning, asfaltering av åkermark, slöseri med färskvatten, okontrollerade flöden och kväve och fosfor, ökning av partiklar i luft, nya kemiska substanser i miljön.

Det är klassiskt men ohederligt att lägga ord i vår mun och sedan angripa det som om vi sagt det, som debattörerna själva påpekar.

Vi ställde en fråga i vår artikel till debattörerna om de anser om detta är naturliga variationer, som de menar att klimatförändringarna är, eller om människan i dessa avseenden överskrider planetens gränser. Vi ställde alltså en fråga till dem och skrev inte att de påstått att människan inte påverkar detta. Det är klassiskt men ohederligt att lägga ord i vår mun och sedan angripa det som om vi sagt det, som debattörerna själva påpekar. Klimatfrågan dominerar på grund av att den är den mest akuta. Här finns risken att vi på grund av flera samverkande faktorer snabbt kan nå en tipping point, en snabb och drastisk förändring som är svår att förutse, Lackmuspapperet slår snabbt om från blått till rött utan gradvis färgförändring.

Debattörerna är uppenbarligen helt överens med oss att det finns viktiga miljöfrågor som människan kan påverka – men det gäller inte klimatfrågan, menar de.

Vi ser redan hur samhällen bryter samman med krig, våld och stora flyktingmassor på grund av brist på mat, mark, vatten och grundläggande livsvillkor.

Debattörerna kallar oss domedagsprofeter. Domedagen är en av religiösa myter förutsedd undergång av jorden som är slutgiltig, opåverkbar och styrd av gudomliga krafter. Vi hävdar tvärt om att de hot vi ser är väl vetenskapligt dokumenterade och påverkbara av människan.

Orsakerna kan övergripande sammanfattas i:

Det rådande globala ekonomiska systemet med myten om ständig tillväxt och människans möjligheter att tygla grundläggande naturlagar

Rådande individualistiska värderingar att makt, personlig framgång och rikedom ger social framgång och social status, istället för att värderingar som solidaritet, rättvisa, omtanke, varsamhet med naturens och människans resurser ger det.

Debattörerna ser varsamhet med naturen och med kommande släktens levnadsvillkor som ett vänsterprojekt. Vi kommer att tänka på varuhusdirektören Tyko Jonsson som utropade: "Jag har närt en kommunist vid min barm" när han fick reda på att sonen Karl-Bertil delat ut julpaket till samhällets olycksbarn. Tyko Jonsson ansåg nämligen att alla som känner solidaritet och hyser medkänsla är kommunister.

Ingmar Berglund

Sven Larsson

Tankesmedjan Omvända vär(l)den, Örebro